

Retningslinjer

Retningslinjer 2/2024 om artikel 48 i GDPR

Version 2.1

Vedtaget den 4. juni 2025

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Versionsoversigt

Version 1.0	2. december 2024	Vedtagelse af retningslinjerne til offentlig høring
Version 2.0	4. juni 2025	Vedtagelse af retningslinjerne efter offentlig høring
Version 2.1	20. juni 2025	Forbedret udgave af bilaget

RESUMÉ

Artikel 48 i GDPR lyder: *"Enhver dom afsagt af en domstol eller ret og enhver afgørelse truffet af en administrativ myndighed i et tredjeland, der kræver, at en dataansvarlig eller en databehandler overfører eller videregiver personoplysninger, kan kun anerkendes eller håndhæves på nogen måde, hvis den bygger på en international aftale, såsom en traktat om gensidig retshjælp mellem det anmodende tredjeland og Unionen eller en medlemsstat, uden at det berører andre grunde til overførsel i henhold til dette kapitel".*

Formålet med disse retningslinjer er at præcisere rationalet bag og formålet med denne artikel, herunder dens samspil med de øvrige bestemmelser i kapitel V i GDPR, og at give praktiske anbefalinger til dataansvarlige og databehandlere i EU, som modtager anmodninger fra myndigheder i tredjelande om at videregive eller overføre personoplysninger.

Hovedformålet med bestemmelsen er at præcisere, at domme eller afgørelser fra tredjelandes myndigheder ikke automatisk og direkte kan anerkendes eller håndhæves i en EU-medlemsstat, hvilket understreger den juridiske suverænitæt i forhold til tredjelandes lovgivning. Som hovedregel er anerkendelse og håndhævelse af udenlandske domme og afgørelser sikret ved gældende internationale aftaler.

Hvis en dataansvarlig eller databehandler i EU modtager og besvarer en anmodning om personoplysninger fra en myndighed i et tredjeland, er en sådan udveksling af oplysninger en overførsel i henhold til GDPR og skal være i overensstemmelse med artikel 6 og bestemmelserne i kapitel V, uanset om der findes en gældende international aftale.

En international aftale kan indeholde bestemmelser om både et retsgrundlag (i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c), eller artikel 6, stk. 1, litra e)) og en grund til overførsel (i henhold til artikel 46, stk. 2, litra a)).

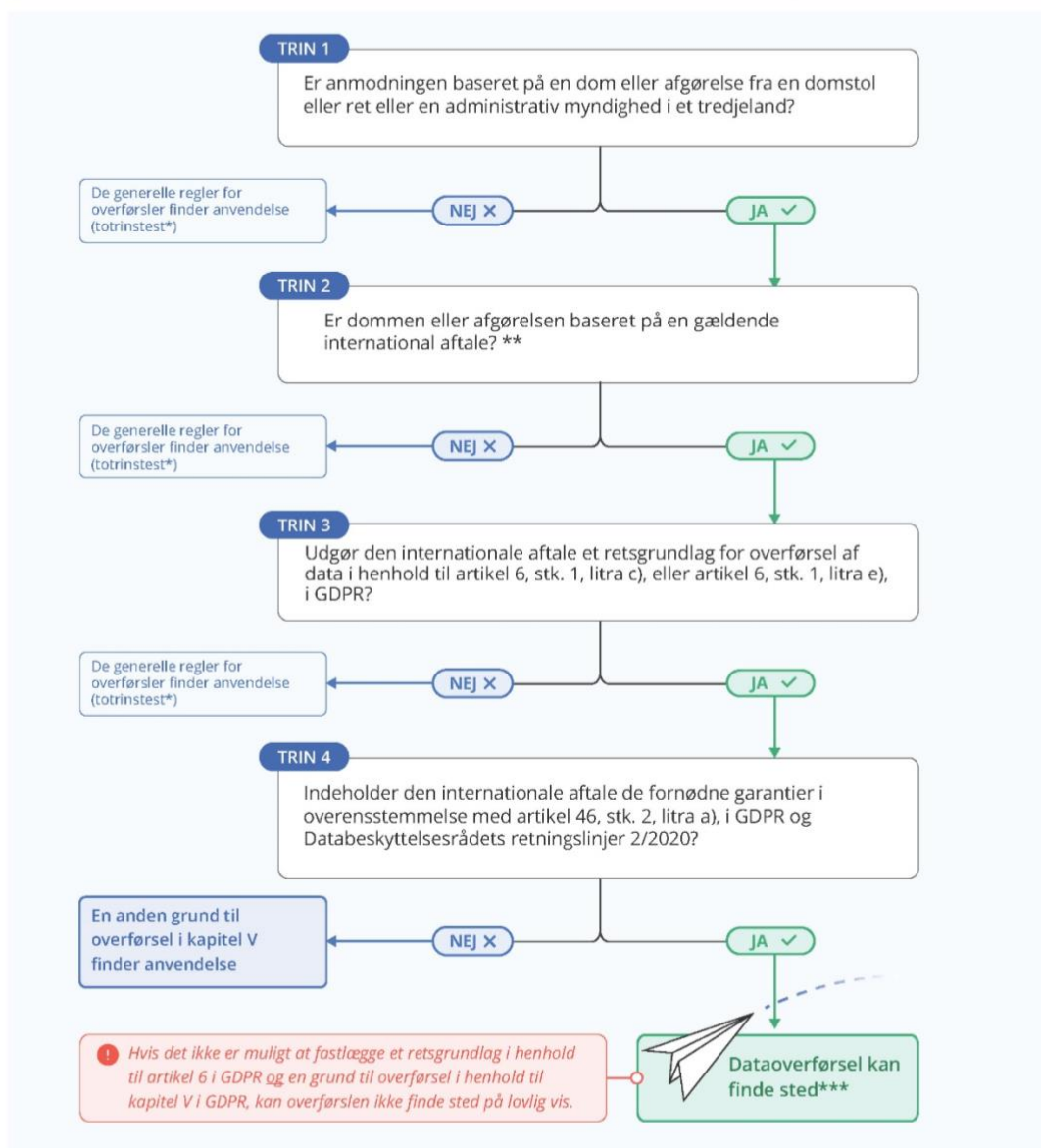
Hvis der ikke foreligger en international aftale, eller hvis aftalen ikke indeholder et retsgrundlag i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c), eller artikel 6, stk. 1, litra e), kan andre retsgrundlag overvejes. Hvis der ikke foreligger en international aftale, eller hvis aftalen ikke sikrer de fornødne garantier i henhold til artikel 46, stk. 2, litra a), kan andre grunde til overførsel finde anvendelse, herunder undtagelserne i artikel 49.

Indholdsfortegnelse

1	Indledning.....	7
2	Anvendelsesområdet for disse retningslinjer	8
3	Hvad er formålet med artikel 48?	9
4	I hvilke situationer finder artikel 48 anvendelse?.....	9
5	Under hvilke betingelser kan dataansvarlige og databehandlere besvare anmodninger fra myndigheder i tredjelande?	10
5.1	Overholdelse af artikel 6 i GDPR	11
5.2	Overholdelse af kapitel V i GDPR	13
	Bilag – Praktiske trin.....	16

Artikel 48 omhandler den situation, hvor et offentligt organ i et tredjeland anmoder en dataansvarlig eller databehandler i EU om at videregive oplysninger til denne myndighed, og anmodningen er baseret på en dom eller en afgørelse truffet af en domstol eller ret eller en administrativ myndighed i tredjelandet.

Når en dataansvarlig eller databehandler²⁶ i EU modtager en **anmodning** om personoplysninger fra en myndighed i et tredjeland, bør denne besvare følgende spørgsmål for at afgøre, om anmodningen kan efterkommes:

*Totrindest: En lovlig overførsel kræver et retsgrundlag i henhold til artikel 6 i GDPR og en grund til overførsel i henhold til kapitel V i GDPR.

** I denne særlige situation forstås ved en gældende international aftale en international aftale, der giver mulighed for direkte anmodninger fra offentlige myndigheder i tredjelande om adgang til personoplysninger, der behandles af private enheder i EU. Hvis der ikke foreligger en sådan aftale, men en international aftale indeholder bestemmelser om samarbejde mellem offentlige myndigheder på dette specifikke område, f.eks. en traktat om gensidig retshjælp, bør private enheder i EU generelt henvise den anmodende tredjelandsmyndighed til sin nationale kompetente myndighed i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i traktaten om gensidig retshjælp eller aftalen (se også fodnote 3 i retningslinjerne).

***Forudsat at overholdelse af de øvrige relevante bestemmelser i GDPR er sikret.

26. Hvis modtageren af anmodningen er en databehandler, skal denne databehandler underrette den dataansvarlige uden unødigt forsinkelse og følge den dataansvarliges instrukser med hensyn til anmodningen, medmindre EU-retten eller lovgivningen i den medlemsstat, som databehandleren er omfattet af, forbyder dem at underrette den dataansvarlige "af hensyn til vigtige samfundsmæssige interesser" (se i den forbindelse artikel 28, stk. 3, litra a), i GDPR og Databeskyttelsesrådets retningslinjer 07/2020 for begreberne dataansvarlig og databehandler i den generelle forordning om databeskyttelse, vedtaget den 7. juli 2021).

Det Europæiske Databeskyttelsesråd har –

under henvisning til artikel 70, stk. 1, litra e), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF ("GDPR"),

under henvisning til EØS-aftalen, særlig bilag XI og protokol 37, som ændret ved Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse nr. 154/2018 af 6. juli 2018¹,

under henvisning til artikel 12 og artikel 22 i Databeskyttelsesrådets forretningsorden –

VEDTAGET FØLGENDE RETNINGSLINJER

1 INDLEDNING

1. Artikel 48 i GDPR – med overskriften "Overførsel eller videregivelse uden hjemmel i EU-retten" – lyder: *"Enhver dom afsagt af en domstol eller ret og enhver afgørelse truffet af en administrativ myndighed i et tredjeland, der kræver, at en dataansvarlig eller en databehandler overfører eller videregiver personoplysninger, kan kun anerkendes eller håndhæves på nogen måde, hvis den bygger på en international aftale, såsom en traktat om gensidig retshjælp mellem det anmodende tredjeland og Unionen eller en medlemsstat, uden at det berører andre grunde til overførsel i henhold til dette kapitel"*.
2. Formålet med disse retningslinjer er at præcisere rationale bag og formålet med artikel 48 i GDPR, herunder dens samspil med de øvrige bestemmelser i kapitel V i GDPR, og at give praktiske anbefalinger til dataansvarlige og databehandlere i EU, som modtager anmodninger fra myndigheder i tredjelande om at videregive eller overføre² personoplysninger.
3. Bestemmelsen er en del af kapitel V i GDPR om "Overførsler af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer". Det betyder, at den skal læses i sammenhæng med artikel 44 i GDPR, hvori det klart anføres, at **"alle bestemmelserne i dette kapitel anvendes for at sikre, at det beskyttelsesniveau, som fysiske personer garanteres i medfør af [GDPR], ikke undermineres"**. Derudover skal artikel 48 læses i sammenhæng med betragtning 102 til GDPR, som gør det klart, at GDPR ikke berører *"(...) internationale aftaler indgået mellem Unionen og tredjelande om overførsel af personoplysninger, herunder de fornødne garantier for registrerede"*.

¹ Henvisninger til "EU" og "medlemsstater" i dette dokument skal forstås som henvisninger til henholdsvis "EØS" og "EØS-medlemsstater".

² I artikel 48 henvises der til "overførsel eller videregivelse". Dette er derfor den terminologi, der anvendes i disse retningslinjer, selv om Databeskyttelsesrådet i sine retningslinjer 05/2021 præciserede, at en videregivelse af personoplysninger kan betragtes som en overførsel, forudsat at de tre kriterier i retningslinjerne er opfyldt (se del 2.2 i Databeskyttelsesrådets retningslinjer 05/2021 om samspillet mellem anvendelsen af artikel 3 og bestemmelserne om internationale overførsler i henhold til kapitel V i GDPR).

2 ANVENDELSESOMRÅDET FOR DISSE RETNINGSLINJER

4. Disse retningslinjer fokuserer på anmodninger, der sigter mod direkte samarbejde mellem en myndighed i et tredjeland og en privat enhed i EU (i modsætning til andre scenarier, hvor personoplysninger udveksles direkte mellem offentlige myndigheder i henholdsvis EU og tredjelande, f.eks. på grundlag af en traktat om gensidig retshjælp). Sådanne anmodninger kan komme fra alle former for offentlige myndigheder, herunder myndigheder, der fører tilsyn med den private sektor, f.eks. banktilsynsmyndigheder og skattemyndigheder, samt myndigheder, der beskæftiger sig med retshåndhævelse og national sikkerhed³.
5. Disse retningslinjer omfatter kun den situation, hvor sådanne anmodninger er rettet til dataansvarlige eller databehandlere i EU, og hvis behandling af personoplysninger er omfattet af artikel 3, stk. 1, i GDPR.
6. I artikel 48 skelnes der ikke mellem private eller offentlige dataansvarlige og databehandlere, som modtager en anmodning om personoplysninger fra et tredjelands myndigheder. I forbindelse med disse retningslinjer fokuserer følgende analyse imidlertid på direkte anmodninger til private enheder i EU, eftersom dette synes at være det mest almindelige scenarie for anvendelsen af artikel 48, og eftersom anmodninger til offentlige myndigheder normalt falder inden for en ramme for internationalt samarbejde, der er fastlagt i internationale aftaler.
7. Databeskyttelsesrådet fremhæver, at yderligere regler – ud over kravene i GDPR – kan regulere samarbejdet med offentlige myndigheder i tredjelande⁴. Sådanne krav er ikke omhandlet i disse retningslinjer.
8. Disse retningslinjer dækker ikke et andet scenarie, der kan forekomme i praksis, hvor en tredjelandsmyndighed anmoder om personoplysninger fra en enhed, der er beliggende på dens område (moderselskab), og som derefter anmoder sit datterselskab i EU om disse oplysninger for at kunne besvare anmodningen. I en sådan situation udgør strømmen af oplysninger fra datterselskabet i EU til moderselskabet i et tredjeland en overførsel. Datterselskabet i EU skal som eksportør derfor overholde GDPR og navnlig artikel 6 i GDPR og kapitel V. Afhængigt af anvendelsesområdet kan en afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet i henhold til artikel 45 være et relevant redskab for sådanne overførsler. Men da anmodningen oprindeligt blev rettet til en enhed i det samme tredjeland som den anmodende offentlige myndighed, falder dette scenarie ikke ind under anvendelsesområdet for artikel 48.

³ Med henblik på retshåndhævelse og national sikkerhed finder udvekslingen af data normalt sted mellem de involverede myndigheder. Det betyder, at artikel 48 ikke finder anvendelse, da disse typer overførsler ikke falder ind under anvendelsesområdet for GDPR. Databeskyttelsesrådet gentager derfor sin holdning, som det gav udtryk for i sine retningslinjer vedrørende artikel 49 i GDPR: "*I situationer, hvor der er en international aftale, f.eks. en traktat om gensidig retshjælp, bør virksomheder i EU generelt afvise direkte anmodninger og henvise den anmodende myndighed i tredjelandet til en eksisterende traktat eller aftale om gensidig retshjælp*". Ved forhandling af internationale aftaler har der dog i den seneste tid været tendens til at forhandle aftaler, der også giver mulighed for direkte anmodninger fra retshåndhævende myndigheder i tredjelande om adgang til personoplysninger, der behandles af private enheder i EU, f.eks. den anden tillægsprotokol til konventionen om IT-kriminalitet om forbedret samarbejde og videregivelse af elektronisk bevismateriale (CETS nr. 224).

⁴ Når det f.eks. drejer sig om samarbejde med retshåndhævende myndigheder i et tredjeland, finder strafferetsplejeloven i medlemsstaten for den enhed, der modtager anmodningen, også anvendelse.

3 HVAD ER FORMÅLET MED ARTIKEL 48?

9. I henhold til artikel 48 kan tredjelandsmyndigheders domme og afgørelser, der kræver, at en dataansvarlig eller databehandler i EU overfører eller videregiver personoplysninger, kun anerkendes og håndhæves, hvis de bygger på en gældende international aftale⁵, såsom en traktat om gensidig retshjælp mellem det anmodende land og EU eller en medlemsstat⁶, uden at det berører andre grunde til overførsel i henhold til kapitel V i GDPR. Denne artikel regulerer tredjelands domstoles og myndigheders adgang til personoplysninger, der er omfattet af GDPR. I betragtning 115 præciseres det, at bestemmelsen har til formål at beskytte personoplysninger mod ekstraterritorial anvendelse af tredjelands lovgivning, som "*kan være i strid med folkeretten og hindre opnåelse af den beskyttelse af fysiske personer, der sikres i Unionen ved [GDPR]*".
10. Når oplysninger, der behandles i EU, overføres eller videregives som svar på en direkte anmodning fra en tredjelandsmyndighed, er en sådan videregivelse således omfattet af GDPR og udgør en overførsel som omhandlet i kapitel V. Dette betyder, at der som for enhver overførsel, der er omfattet af GDPR, skal være et retsgrundlag for behandlingen i artikel 6 og en grund til overførsel i kapitel V.
11. Databeskyttelsesrådet bekræfter, at en anmodning fra en udenlandsk myndighed ikke i sig selv udgør et retsgrundlag for behandlingen eller en grund til overførslen⁷.

4 I HVILKE SITUATIONER FINDER ARTIKEL 48 ANVENDELSE?

12. Artikel 48 finder anvendelse i situationer, hvor en dataansvarlig eller databehandler i EU modtager en afgørelse eller dom fra en administrativ myndighed eller en domstol i et tredjeland, der kræver overførsel eller videregivelse af personoplysninger. Bestemmelsens ordlyd, "domstol", "ret" og "administrativ myndighed", henviser til et offentligt organ i et tredjeland. Databeskyttelsesrådet finder, at den terminologi, som tredjelandsorganet anvender til at betegne sin anmodning som en "afgørelse" eller "dom", ikke er afgørende for anvendelsen af artikel 48, så længe der er tale om en officiel anmodning fra en myndighed i et tredjeland.
13. Databeskyttelsesrådet mener, at ordlyden i artikel 48 omfatter enhver mulig måde, hvorpå en dataansvarlig eller databehandler i EU kan gøre personoplysninger tilgængelige for en tredjelandsmyndighed.

⁵ For så vidt angår internationale aftaler indgået af Unionen, se EU-Domstolens dom i sag C-327/91, Den Franske Republik mod Kommissionen, præmis 27. I forhold til EØF-traktatens artikel 228 bemærker EU-Domstolen, at udtrykket "aftale" anvendes i traktatens artikel 228 i en generel betydning, således at forstå, at den sigter til enhver overenskomst, der er indgået af folkeretssubjekter, og som har bindende virkning, uanset hvorledes den formelt betegnes.

⁶ Denne formulering afspejler de internationale retsregler, hvorefter en afgørelse truffet af en national domstol, ret eller administrativ myndighed ikke har nogen retsvirkning i andre jurisdiktioner, medmindre en gældende international aftale foreskriver dette. Når domme eller afgørelser fra tredjelande er rettet mod enheder inden for EU, skal der således foreligge en international aftale mellem det pågældende tredjeland og EU eller den pågældende medlemsstat, for at disse domme eller afgørelser kan anerkendes og håndhæves i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret. Der skal imidlertid sondres mellem behovet for en international aftale, for at en dom eller afgørelse fra et tredjeland kan anerkendes og håndhæves, og spørgsmålet om, hvorvidt personoplysninger lovligt kan overføres til et tredjeland, også når en sådan aftale ikke foreligger.

⁷ Se i den forbindelse også det fælles svar fra Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse til LIBE-udvalget om virkningen af USA's CLOUD Act på den europæiske retlige ramme for beskyttelse af personoplysninger (bilag), s. 3.

14. Artikel 48 begrænser ikke de formål, som en tredjelandsmyndighed kan anmode om data til. Anmodninger fra tredjelandes myndigheder, der er udstedt i forskellige sammenhænge og til forskellige formål, vil således falde ind under bestemmelsens anvendelsesområde, f.eks. anmodninger fra retshåndhævende myndigheder eller nationale sikkerhedsmyndigheder, finansielle tilsynsmyndigheder eller offentlige myndigheder med ansvar for godkendelse af lægemidler, medicinsk udstyr osv.
15. I artikel 48 skelnes der ikke mellem den situation, hvor en tredjelandsmyndighed anmoder en dataansvarlig eller databehandler i EU om at overføre eller videregive personoplysninger, og den dataansvarlige eller databehandleren kan afvise at efterkomme anmodningen uden negative retlige konsekvenser i henhold til EU-retten eller tredjelandets lovgivning, og den situation, hvor afvisning kan føre til sanktioner for manglende overholdelse. Databeskyttelsesrådet minder om, at der **i alle tilfælde skal anvendes en "totrinstest"** i forbindelse med enhver overførsel af personoplysninger til tredjelande: *"For det første skal der være et retsgrundlag for databehandlingen med alle relevante bestemmelser i GDPR, og for det andet skal bestemmelserne i kapitel V overholdes. Derfor skal behandlingen, dvs. overførslen eller videregivelsen af personoplysninger, overholde de generelle principper i artikel 5 og være baseret på et retsgrundlag som anført i artikel 6 i GDPR"*⁸.

5 UNDER HVILKE BETINGELSER KAN DATAANSVARLIGE OG DATABEHANDLERE BESVARE ANMODNINGER FRA MYNDIGHEDER I TREDJELANDE?

16. Artikel 48 er en del af kapitel V i GDPR om overførsel af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer og skal læses i sammenhæng med artikel 44 i GDPR, som lyder: *"Enhver overførsel af personoplysninger, som underkastes behandling eller planlægges behandlet efter overførsel til et tredjeland eller en international organisation, må kun finde sted, hvis betingelserne i dette kapitel med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne forordning opfyldes af den dataansvarlige og databehandleren, herunder ved videreoverførsel af personoplysninger fra det pågældende tredjeland eller den pågældende internationale organisation til et andet tredjeland eller en anden international organisation"*. Desuden præciseres det i betragtning 115 til GDPR, at overførsler kun bør tillades, hvis betingelserne i GDPR er opfyldt. Det betyder, at enhver overførsel eller videregivelse af personoplysninger som svar på en anmodning fra en tredjelandsmyndighed kræver et retsgrundlag for behandlingen (artikel 6 i GDPR) og overholdelse af kravene til overførsel af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer (kapitel V i GDPR).
17. Som allerede nævnt kan en dataansvarlig eller databehandler – ud over at sikre, at GDPR overholdes – være nødt til at overholde yderligere krav, der følger af andre retlige instrumenter, f.eks. nationale procedureregler eller internationale aftaler, der omhandler samarbejdet med tredjelandsmyndigheden.
18. Hvis modtageren af anmodningen er en databehandler, skal denne databehandler desuden underrette den dataansvarlige uden unødigt forsinkelse og følge den dataansvarliges instrukser med hensyn til anmodningen, medmindre EU-retten eller lovgivningen i den medlemsstat, som

⁸ Se det fælles svar fra Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse til LIBE-udvalget om virkningen af USA's CLOUD Act på den europæiske retlige ramme for beskyttelse af personoplysninger, s. 3. Se Databeskyttelsesrådets retningslinjer 2/2018 vedrørende undtagelser i artikel 49 i forordning 2016/679, vedtaget den 25. maj 2018.

databehandleren er omfattet af, forbyder dem at underrette den dataansvarlige "af hensyn til vigtige samfundsmæssige interesser"⁹.

5.1 Overholdelse af artikel 6 i GDPR

19. I henhold til artikel 44 i GDPR må en overførsel af personoplysninger til et tredjeland kun finde sted, hvis betingelserne i kapitel V og de øvrige bestemmelser i GDPR er opfyldt. Overførsel af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer skal derfor også ske i overensstemmelse med de øvrige bestemmelser i GDPR.
20. I artikel 5, stk. 1, i GDPR fastlægges generelle og obligatoriske principper for behandling af personoplysninger. I henhold til artikel 5, stk. 2, er den dataansvarlige ansvarlig for, at de forpligtelser, der er fastsat i stk. 1, overholdes (dette gælder også, når behandlingsaktiviteterne udføres af en databehandler). I henhold til artikel 5, stk. 1, skal enhver behandling af personoplysninger bygge på et retsgrundlag i henhold til artikel 6. Der er derfor behov for en juridisk analyse for hver specifik situation.
21. Det tilfælde, der beskrives i artikel 48, forudsætter, at der foreligger en dom fra en domstol eller ret eller en afgørelse fra en administrativ myndighed i et tredjeland, som kræver, at en dataansvarlig eller databehandler i EU overfører eller videregiver personoplysninger. Desuden kan en sådan anmodning fra en tredjelandsmyndighed kun anerkendes eller gøres eksigibel, hvis den bygger på en international aftale, som kan give en sådan anmodning virkning af en retlig forpligtelse, som den dataansvarlige er underlagt, og hvis manglende overholdelse vil have retlige konsekvenser. Hvis behandlingen af personoplysninger udføres for at opfylde en retlig forpligtelse, fastsættes der et udtrykkeligt retsgrundlag i **artikel 6, stk. 1, litra c)**. Databeskyttelsesrådet er derfor af den opfattelse, at artikel 6, stk. 1, litra c), sammenholdt med artikel 6, stk. 3, i det tilfælde, der er beskrevet i artikel 48, hvor der foreligger en gældende international aftale, vil være det korrekte retsgrundlag for overførslen, forudsat at betingelserne i disse bestemmelser er opfyldt.
22. Ved en gældende international aftale forstås en international aftale, der giver mulighed for direkte anmodninger fra offentlige myndigheder i tredjelande om adgang til personoplysninger, der behandles af private enheder i EU. Hvis der ikke foreligger en sådan aftale, men en international aftale indeholder bestemmelser om samarbejde mellem offentlige myndigheder på det specifikke område, f.eks. en traktat om gensidig retshjælp, skal private enheder i EU generelt henvise den anmodende tredjelandsmyndighed til den nationale kompetente myndighed i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i traktaten om gensidig retshjælp eller aftalen.
23. Hvis der er usikkerhed med hensyn til eksistensen af en international aftale og dens art, kan enheder i EU, der modtager en anmodning, kontakte og konsultere deres nationale relevante myndigheder (f.eks. justitsministeriet, udenrigsministeriet, sektortilsynsmyndigheder osv.).
24. Hvis den dataansvarlige ikke pålægges en retlig forpligtelse i medfør af en international aftale, er det fortsat muligt at anvende andre retsgrundlag i henhold til artikel 6, forudsat at de retlige krav i kapitel V i GDPR er opfyldt. Anvendelsen af disse andre retsgrundlag skal imidlertid undersøges nøje fra sag til sag. På grund af det store antal mulige situationer kan generelle udtalelser om, hvorvidt artikel 6 finder anvendelse, kun afgives i meget begrænset omfang.

⁹ Se i den forbindelse artikel 28, stk. 3, litra a), i GDPR og Databeskyttelsesrådets retningslinjer 07/2020 for begreberne dataansvarlig og databehandler i GDPR, vedtaget den 7. juli 2021.

25. I princippet kan samtykke i henhold til artikel 6, stk. 1, litra a), betragtes som retsgrundlag for en overførsel til tredjelande. Anvendelsen af samtykke som retsgrundlag vil dog normalt være uhensigtsmæssig på visse områder, især hvis behandlingen af oplysningerne vedrører udøvelsen af myndighedsbeføjelser¹⁰.
26. Anvendelsen af artikel 6, stk. 1, litra b), synes at være udelukket alene ved dens ordlyd. Databeskyttelsesrådet er derfor af den opfattelse, at **artikel 6, stk. 1, litra b), ikke kan påberåbes** af en privat enhed i EU som et passende retsgrundlag for at besvare en anmodning om overførsel eller videregivelse fra en myndighed i et tredjeland.
27. I situationer, hvor videregivelse baseret på en international aftale ikke er obligatorisk, men et sådant samarbejde stadig er tilladt i henhold til EU-retten eller medlemsstatens lovgivning, kan **artikel 6, stk. 1, litra e)**, anvendes som retsgrundlag for behandling af personoplysninger, da det kan betragtes som nødvendigt for udførelsen af den opgave, der udføres af hensyn til vigtige samfundsmæssige interesser¹¹. I sådanne tilfælde skal behandlingen bygge på EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, i GDPR.
28. Med hensyn til **artikel 6, stk. 1, litra d)**, anerkender Databeskyttelsesrådet, at den registreredes **vitale interesser** under særlige og fastlagte omstændigheder kan anføres som retsgrundlag for en overførsel af personoplysninger, der udløses af en anmodning fra et tredjeland, forudsat at betingelserne i folkeretten er opfyldt¹². Med hensyn til **andre personers vitale interesser** minder Databeskyttelsesrådet om, at "*[b]ehandling af personoplysninger på grundlag af en anden fysisk persons vitale interesser [i princippet kun bør finde sted], hvis behandlingen tydeligvis ikke kan baseres på et andet retsgrundlag*"¹³.
29. Afhængigt af den enkelte sag antager Databeskyttelsesrådet, at det kan være muligt at henholde sig til **artikel 6, stk. 1, litra f)**, i forbindelse med overførsler eller videregivelser til myndigheder i tredjelande¹⁴ under ekstraordinære omstændigheder. Med henblik herpå understreger Databeskyttelsesrådet, at enhver behandling, der er baseret på den dataansvarliges eller tredjeparters legitime interesser, skal være nødvendig og afvejes i forhold til den registreredes interesser eller grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder¹⁵. Resultatet af afvejningstesten

¹⁰ Se i denne forbindelse det juridiske begreb i betragtning 43, 1. punktum, vedrørende kravet om samtykke, der er givet frivilligt. Dette gælder i endnu højere grad, hvis sagen vedrører offentlige organer fra tredjelande. Se også det fælles svar fra Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse til LIBE-udvalget om virkningen af USA's CLOUD Act på den europæiske retlige ramme for beskyttelse af personoplysninger, fodnote 28.

¹¹ Se f.eks. artikel 6 i den anden tillægsprotokol til konventionen om IT-kriminalitet om forbedret samarbejde og videregivelse af elektronisk bevismateriale (CETS nr. 224).

¹² Dette kan f.eks. være tilfældet med anmodninger om adgang til personoplysninger om bortførte mindreårige eller andre situationer, hvor overførslen er af afgørende betydning for de registrerede selv.

¹³ Betragtning 46 til GDPR.

¹⁴ Se *EDPB Guidelines 1/2024 on processing of personal data based on Article 6(1)(f) GDPR (version 1.0)* (Databeskyttelsesrådets retningslinjer 1/2024 for behandling af personoplysninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, litra f), i GDPR, version 1.0), vedtaget den 8. oktober 2024.

¹⁵ Ved vurderingen af indvirkningen på den registreredes interesser skal der tages hensyn til eventuelle (potentielle eller faktiske) konsekvenser af databehandlingen for den registrerede, databeskyttelsesprincipperne om proportionalitet samt elementer som f.eks. alvoren af de påståede lovovertrædelser, der kan anmeldes, omfanget af anmodningen, gældende standarder og proceduremæssige garantier i tredjelandet og gældende databeskyttelsesgarantier. Ved en sådan vurdering skal der også lægges særlig vægt på arten af de behandlede personoplysninger og den måde, hvorpå personoplysninger behandles. Derudover er der med GDPR også blevet indført et krav om, at der skal tages hensyn til den registreredes rimelige forventninger. Yderligere oplysninger om nødvendigheds- og afvejningstesten findes også i *EDPB Guidelines 1/2024 on processing of personal data*

afgør, om retsgrundlaget for den legitime interesse kan lægges til grund for behandlingen. I princippet er enhver behandling, der er baseret på en legitim interesse, under alle omstændigheder begrænset til, hvad der påviseligt er nødvendigt for at forfølge den dataansvarliges eller tredjepartens specifikke interesse.

30. Selv om en dataansvarlig i nogle tilfælde kan have en legitim interesse i at efterkomme en anmodning om videregivelse af personoplysninger til en myndighed i et tredjeland, kan en privat erhvervsdrivende, der fungerer som dataansvarlig, ikke påberåbe sig artikel 6, stk. 1, litra f), med hensyn til indsamling og opbevaring af personoplysninger som forebyggelsesforanstaltning med henblik på at kunne besvare enhver anmodning fra en national myndighed om indsamling af bestemte oplysninger om brugerne, når sådanne behandlingsaktiviteter ikke er knyttet til dens egne faktiske (økonomiske og kommercielle) aktiviteter¹⁶. Databeskyttelsesrådet har endvidere – med hensyn til en specifik situation – tidligere været af den opfattelse, at den registreredes interesser eller grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder under disse særlige omstændigheder tilsidesætter den dataansvarliges interesse i at efterkomme anmodningen fra en retshåndhævende myndighed i et tredjeland for at undgå sanktioner for manglende overholdelse¹⁷.

5.2 Overholdelse af kapitel V i GDPR

31. Som allerede nævnt ovenfor skal artikel 48 læses i sammenhæng med artikel 44 med overskriften "Generelt princip for overførsler", der indleder kapitlet. I artikel 44 fastsættes følgende betingelser for overførsler i henhold til GDPR: enhver overførsel er underlagt de øvrige relevante bestemmelser i GDPR og skal opfylde betingelserne i kapitel V (totrinstesten) "*for at sikre, at det beskyttelsesniveau, som fysiske personer garanteres i medfør af denne forordning, ikke undermineres*". Bestemmelserne om internationale overførsler har til formål at sikre, at det høje beskyttelsesniveau for personoplysninger i EU opretholdes, når data overføres til tredjelande, som har andre retssystemer og databeskyttelsesstandarder.
32. Med henblik herpå indeholder kapitel V en liste over grunde til overførsler, som indledes med Europa-Kommissionens afgørelser om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet i henhold til artikel 45. Hvis der ikke foreligger en afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet, kan de fornødne garantier gives ved hjælp af et af de overførselsværktøjer, der er omhandlet i artikel 46. Hvis der ikke er truffet en afgørelse om tilstrækkelighed, eller hvis de fornødne garantier ikke er givet, kan undtagelserne i artikel 49 finde anvendelse i et begrænset antal specifikke situationer.
33. I modsætning til de øvrige bestemmelser i kapitel V er artikel 48 ikke en grund til overførsel. Selve bestemmelsen indeholder ingen databeskyttelsesgarantier, men præciserer, at afgørelser eller domme fra myndigheder i tredjelande ikke kan anerkendes eller håndhæves i EU, medmindre der er fastsat bestemmelser herom i en international aftale. Inden den dataansvarlige eller databehandleren i EU besvarer en anmodning fra en tredjelandsmyndighed, der er omfattet af

based on Article 6(1)(f) GDPR (version 1.0) (Databeskyttelsesrådets retningslinjer 1/2024 for behandling af personoplysninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, litra f), i GDPR, version 1.0), vedtaget den 8. oktober 2024.

¹⁶ Domstolens dom (Store Afdeling) af 4.7.2023, Meta Platforms Inc m.fl. mod Bundeskartellamt, sag C-252/21, præmis 124 og 132.

¹⁷ Se Databeskyttelsesrådets holdning, som det allerede har givet udtrykt for på området for retshåndhævelse og national sikkerhed i det fælles svar fra Databeskyttelsesrådet og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse til LIBE-udvalget om virkningen af USA's CLOUD Act på den europæiske retlige ramme for beskyttelse af personoplysninger.

artikel 48, skal den dataansvarlige eller databehandleren i EU derfor finde en gældende grund til overførslen et andet sted i kapitel V.

34. I henhold til artikel 46, stk. 2, litra a), kan de fornødne garantier sikres gennem "*et retligt bindende instrument, som kan håndhæves, mellem offentlige myndigheder eller organer*", dvs. en international aftale i henhold til artikel 48. Sådanne aftaler indgås af stater og giver traditionelt mulighed for samarbejde mellem offentlige myndigheder, men kan også indeholde bestemmelser om direkte samarbejde mellem private enheder og offentlige myndigheder¹⁸. Hvis en international aftale omfatter samarbejdet mellem den dataansvarlige eller databehandleren i EU og den anmodende tredjelandsmyndighed, kan denne aftale tjene som grundlag for overførsel, hvis den indeholder de fornødne garantier i overensstemmelse med artikel 46, stk. 2, litra a).
35. Databeskyttelsesrådet har udarbejdet en liste over de minimumsgarantier, der skal indgå i internationale aftaler, som er omfattet af artikel 46, stk. 2, litra a). Sådanne garantier skal kunne sikre, at registrerede, hvis personoplysninger videregives, sikres et beskyttelsesniveau, der i det væsentlige svarer til det, der er sikret inden for EU¹⁹. Derfor bør gældende internationale aftaler²⁰ om overførsel af personoplysninger bl.a. kræve, at de centrale databeskyttelsesprincipper garanteres af begge parter. Det betyder, at de skal sikre de registrerede effektive rettigheder, som kan håndhæves, indeholde begrænsninger for videreoverførsler og datadeling, herunder yderligere garantier for følsomme oplysninger og tilvejebringe uafhængige klage- og tilsynsmekanismer²¹. De fornødne garantier kan indarbejdes direkte i den internationale aftale, som indeholder bestemmelser om direkte samarbejde mellem den dataansvarlige eller databehandleren og tredjelandets myndigheder, eller i et særskilt retligt bindende instrument.
36. I artikel 48 henvises der til en international aftale "*uden at det berører andre grunde til overførsel i henhold til dette kapitel*". Efter Databeskyttelsesrådets opfattelse kan denne ordlyd omfatte to mulige situationer med hensyn til kravene i kapitel V²²:
- For det første skal en overførsel til en tredjelandsmyndighed, hvis der **ikke foreligger en international aftale** om samarbejde mellem den dataansvarlige eller databehandleren og tredjelandsmyndigheden, bygge på et andet retsgrundlag i henhold til artikel 6 i GDPR og en anden grund til overførsel i kapitel V.
 - For det andet skal den dataansvarlige, hvis der foreligger en international aftale, der indeholder retsgrundlaget i henhold til artikel 6, men **ikke indeholder de fornødne garantier** i

¹⁸ Databeskyttelsesrådet har ikke kendskab til eksistensen af mange internationale aftaler af denne type. Et eksempel kunne være Europarådets anden tillægsprotokol til konventionen om IT-kriminalitet om forbedret samarbejde og videregivelse af elektronisk bevismateriale (CETS nr. 224), som dog endnu ikke er trådt i kraft.

¹⁹ EU-Domstolens dom, sag C-311/18, Data Protection Commissioner mod Facebook Ireland Limited og Maximilian Schrems ("Schrems II"), præmis 96.

²⁰ Hvis der er usikkerhed med hensyn til eksistensen af en international aftale og dens art, kan enheder i EU, der modtager en anmodning, kontakte og konsultere deres nationale relevante myndigheder (f.eks. justitsministeriet, udenrigsministeriet, sektortilsynsmyndigheder osv.).

²¹ Se i denne forbindelse del 2 i Databeskyttelsesrådets retningslinjer 2/2020 om artikel 46, stk. 2, litra a), og artikel 46, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2016/679 om overførsel af personoplysninger mellem myndigheder i EØS og offentlige myndigheder og organer uden for EØS, version 2.0, vedtaget den 15. december 2020.

²² Med hensyn til artikel 6 i GDPR kan der være en tredje situation, hvis der er indgået en international aftale, som ikke giver et passende retsgrundlag i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c), eller artikel 6, stk. 1, litra e), i GDPR, f.eks. fordi de relevante bestemmelser i aftalen ikke er tilstrækkeligt specifikke (de afspejler f.eks. ikke de elementer, der er anført i artikel 6, stk. 3, i GDPR).

overensstemmelse med artikel 46, stk. 2, litra a), og Databeskyttelsesrådets retningslinjer 2/2020, fremlægge en anden grund til overførsel i henhold til kapitel V.

37. Hvis der ikke foreligger en gældende afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet²³ eller de fornødne garantier, indeholder databeskyttelsesforordningens artikel 49 et begrænset antal specifikke situationer, hvor overførsel kan finde sted, f.eks. hvis den er nødvendig af hensyn til vigtige samfundsinteresser eller er nødvendig for, at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares²⁴. Som forklaret i tidligere vejledning fra Databeskyttelsesrådet skal undtagelserne i artikel 49 i GDPR imidlertid fortolkes restriktivt og hovedsagelig vedrøre behandlingsaktiviteter, der er lejlighedsvis og ikke-repetitive²⁵.

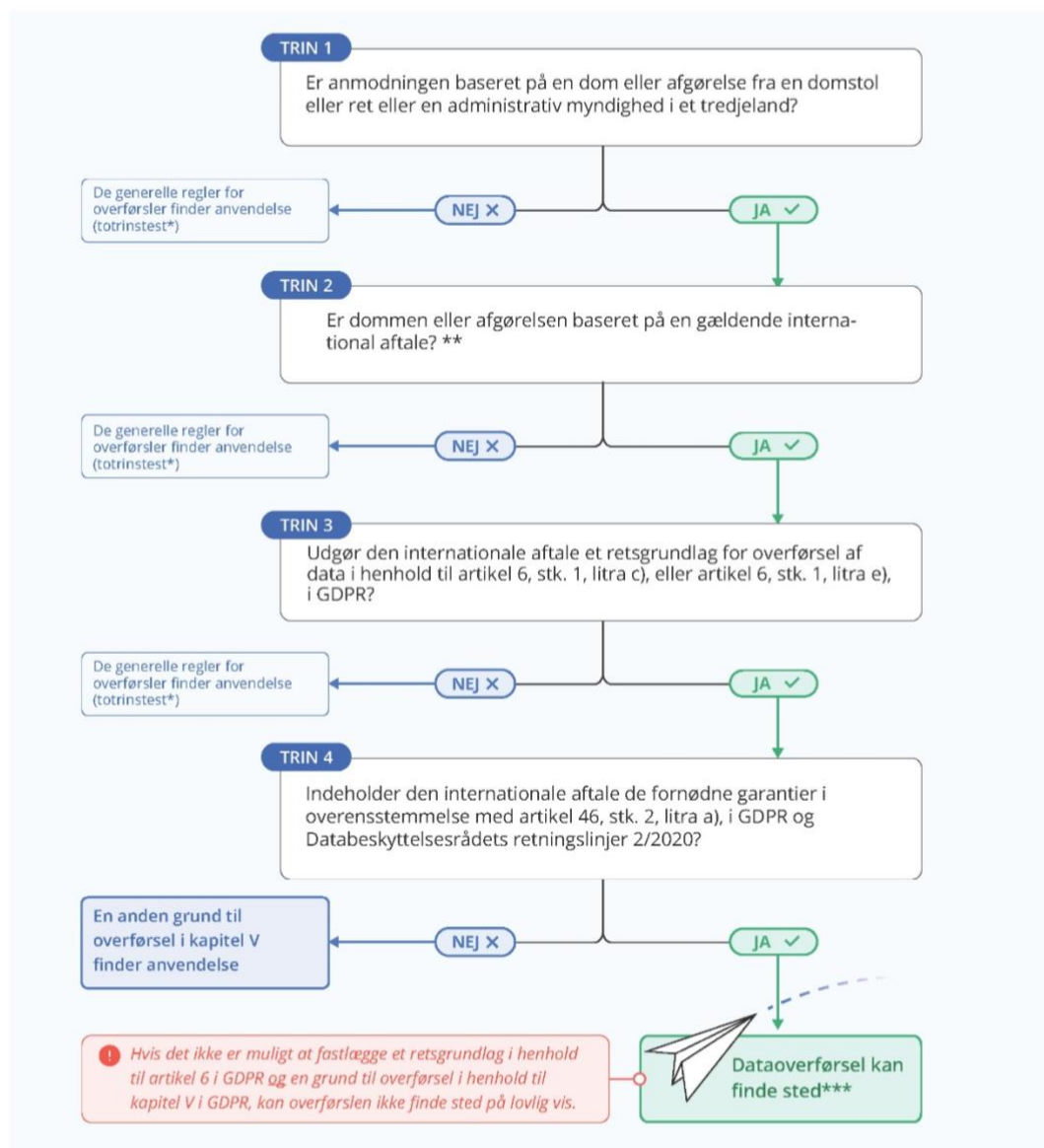
²³ Vurderingen af, om en afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet finder anvendelse, bør foretages fra sag til sag, idet der navnlig tages hensyn til anvendelsesområdet for afgørelsen om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet.

²⁴ Se artikel 49, stk. 1, litra d) og e), i GDPR.

²⁵ Se Databeskyttelsesrådets retningslinjer 2/2018 vedrørende undtagelser i artikel 49 i forordning 2016/679, vedtaget den 25. maj 2018.

Artikel 48 omhandler den situation, hvor et offentligt organ i et tredjeland anmoder en dataansvarlig eller databehandler i EU om at videregive oplysninger til denne myndighed, og anmodningen er baseret på en dom eller en afgørelse truffet af en domstol eller ret eller en administrativ myndighed i tredjelandet.

Når en dataansvarlig eller databehandler²⁶ i EU modtager en **anmodning** om personoplysninger fra en myndighed i et tredjeland, bør denne besvare følgende spørgsmål for at afgøre, om anmodningen kan efterkommes:

*Totrindest: En lovlig overførsel kræver et retsgrundlag i henhold til artikel 6 i GDPR og en grund til overførsel i henhold til kapitel V i GDPR.

** I denne særlige situation forstås ved en gældende international aftale en international aftale, der giver mulighed for direkte anmodninger fra offentlige myndigheder i tredjelande om adgang til personoplysninger, der behandles af private enheder i EU. Hvis der ikke foreligger en sådan aftale, men en international aftale indeholder bestemmelser om samarbejde mellem offentlige myndigheder på dette specifikke område, f.eks. en traktat om gensidig retshjælp, bør private enheder i EU generelt henvise den anmodende tredjelandsmyndighed til sin nationale kompetente myndighed i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i traktaten om gensidig retshjælp eller aftalen (se også fodnote 3 i retningslinjerne).

***Forudsat at overholdelse af de øvrige relevante bestemmelser i GDPR er sikret.

²⁶ Hvis modtageren af anmodningen er en databehandler, skal denne databehandler underrette den dataansvarlige uden unødigt forsinkelse og følge den dataansvarliges instrukser med hensyn til anmodningen, medmindre EU-retten eller lovgivningen i den medlemsstat, som databehandleren er omfattet af, forbyder dem at underrette den dataansvarlige "af hensyn til vigtige samfundsmæssige interesser" (se i den forbindelse artikel 28, stk. 3, litra a), i GDPR og Databeskyttelsesrådets retningslinjer 07/2020 for begreberne dataansvarlig og databehandler i den generelle forordning om databeskyttelse, vedtaget den 7. juli 2021).